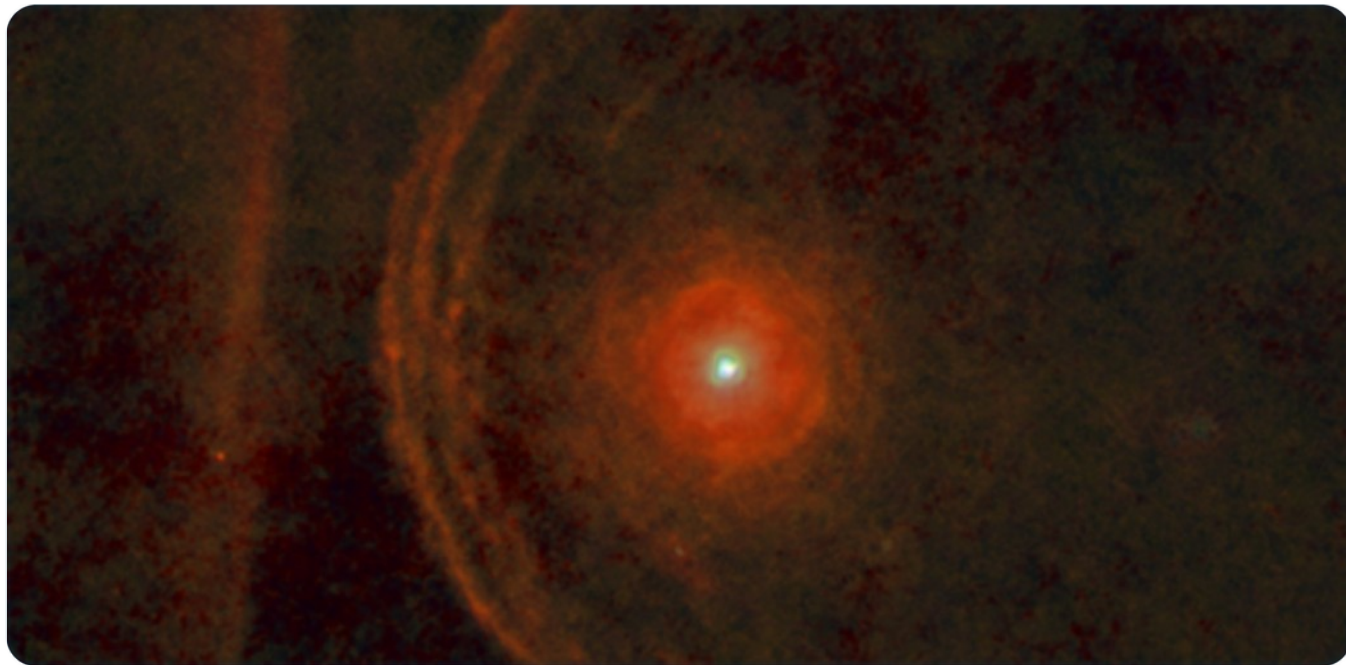

Na ramenih velikanov

Zvezda na sredi te fotografije je Betelgeza. Betelgeza sedi na ramenu velikana v ozvezdju Orion (znanega tudi kot lovec Orion v grški mitologiji). Ozvezdja so podobe stvari, živali in ljudi na nočnem nebu, ki jih dobimo, če povežemo zvezde z namišljenimi črtami. Ozvezdje Orion lahko na severni polobli v zimskih nočeh z lahko vidimo s prostimi očmi. Betelgeza je oranžno-rdeča zvezda zgoraj levo od slavnega Orionovega pasu iz treh zvezd. Če lahko, pojdite nocoj ven in si jo sami ogledajte!

Čeprav je na tej sliki Betelgeza morda videti drobcena, je v resnici rdeča orjakinja – okrog 1000-krat večja od našega Sonca in 100.000-krat bolj sijoča! Toda njen sijoč videz ima visoko ceno. Betelgeza je na poti k bridkemu koncu, saj jo bo razneslo v siloviti eksploziji supernove. Poglejte to sliko; vidite lahko, da je že pričela izgubljati svoje zunanje plasti!

Betelgeza je bila nekoč zvezda običajne velikosti, podobno kot je naše Sonce. A ko se je postarala, se je tako zelo napihnila, da je pričela izgubljati kontrolo nad svojim zunanjimi plastmi. To snov je odpihnilo v vesolje in iz nje je nastal lok, ki ga vidite na fotografiji, ukrivljenega na levi strani zvezde.

Če pogledate podrobneje, lahko vidite tudi čuden raven trak snovi na levi strani slike. Znanstveniki menijo, da je ta trak popolnoma ločen od zvezde. Najverjetneje je rob temnega oblaka plina in prahu, ki ga je osvetlila močna Betelgezina svetloba. Če imajo znanstveniki prav, se Betelgezi v bližnji prihodnosti obeta trčenje!

COOL FACT

Po vesoljskih merilih je Betelgeza precej blizu Zemlji. Ko jo bo končno razneslo kot supernovo, bo zato z Zemlje res spektakularen pogled nanjo, saj bo na našem nočnem nebu sijala skoraj tako svetlo kot polna Luna!

